

[Vilhelm Rasmussen.]

§ 30 et Forslag af stor Betydning. Det vedrører Indstillingen ved Ansættelse af Lærere, og det bestemmes herom i dette Ændringsforslag, at det, hvis det drejer sig om en Købstadskole, er Skolens Forældreraad, der har Indstillingsretten, saafremt Læreren skal virke ved en enkelt bestemt Skole. Er det derimod en Landsbyskole, det drejer sig om, skal der nedsættes et Indstillingsudvalg, der bestaar af Forældreraad og Skoleudvalg, og i Kraft af en Bestemmelse, jeg ikke nærmere har omtalt, er Forældreraadets Formand Formand for dette Indstillingsudvalg. Allerede dette er en betydelig Udvidelse af Befolkningens Adgang til at faa Indflydelse paa Valget af den Lærer, der bliver deres Børns Lærer; men dertil kommer Bestemmelsen i Slutningen af det følgende Stykke, hvor det hedder:

„Er der Enstemmighed om at indstille en Ansøger som Nr. 1, skal denne kaldes, hvis han er kvalificeret til Ansættelse.“

Det er en overordentlig stor Magtfuldkommenhed, der her lægges i Befolkningens Haand, hvilket jeg hilser med Glæde.

Et af de Spørgsmaal, som i særlig Grad har sat Sindene i Bevægelse ved Behandlingen af dette nye Lovforslag om Skolens Styrelse og Tilsyn, er det berømte Spørgsmaal om § 8, altsaa den gamle § 8. Vedrørende dette Spørgsmaal er der her i Betænkningen to Ændringsforslag under Nr. 96 og under Nr. 100. Ændringsforslag Nr. 96 har til Hensigt at udskille en uansøgt Afskedigelse, som foranlediges ved Lærerens mangelfulde Dygtighed som Lærer, og jeg tror, at den højtærede Minister har Ret i, at det er rigtigt, at saadan Afskedigelse sker i Kraft af en særlig Bestemmelse.

Ændringsforslag Nr. 98 er et formelt Ændringsforslag, der vedrører Ændringsforslag Nr. 100, og i dette — Ændringsforslag Nr. 100 — afskaffes i Realiteten § 8 i den bestaaende Lov, og til Gengæld indføres en Paragraf, som, rigtigt forstaaet, lægger det i Forældrenes Haand at komme af med en Lærer, saafremt denne er kommet i et saadant Misforhold til Befolkningen og til sin Stilling som Lærer, at man ikke kan arbejde sammen. Det kan efter den højtærede Ministers Forslag ske paa den Maade, at først Forældreraadet med $\frac{3}{4}$ Majoritet indstiller Læreren til Afskedigelse paa Grund af et saadant Misforhold, og at dernæst Kommunalbestyrelsen med $\frac{3}{4}$ Majoritet følger denne Indstilling. Ved saaledes at give først Forældreraadet ved den paagældende Skole og derefter Kommunalbestyrelsen denne

Beføjelse er der efter min Mening lagt al den Magt i Befolkningens Haand, som Befolkningen kan ønske sig.

Spørgsmaalet bliver saa det: Hvorledes skal Samfundsmagten stille sig overfor en saadan Beslutning fra Befolkningens Side? Det kan selvfølgelig tænkes, at Beslutningen baade det ene og det andet Sted er truffet paa et urigtigt Grundlag. For at værne Læreren imod, at en saadan Beslutning træffes paa et uretfærdigt, ikke lovgyldigt Grundlag, skal Sagen først gaa til Ministeriet og kan afgøres der. Men hvis Ministeriet ikke selv vil afgøre det, henvises Sagen til en Appellinstans, et Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Amtmanden for det Amt, hvori Skolen ligger, et af Undervisningsministeren beskikket Medlem og et af den paagældende Kommunalbestyrelse valgt Medlem, og for dette Udvalg kan Læreren møde med en Bisidder, der kan være hans Sagfører. Det forekommer mig, at den højtærede Minister her har foreslaaet et Udvalg, i hvilket alle interesserede Parter paa rigtig Maade er repræsenteret. Først og fremmest er Kommunen ved Kommunalbestyrelsens Medlem repræsenteret, dernæst er Amtmanden for vedkommende Kreds den ene Repræsentant, og endelig er et Medlem beskikket af Ministeren. Man kan ikke sige, at der her paa Forhaand i mindste Maade er noget givet Resultat af Forhandlingerne, og her kan Læreren desuden møde med en Bisidder. Det er glædeligt at kunne sige om dette Forslag, at det tilfredsstiller den danske Lærerstand, og medens jeg paa ingen mulig Maade vil gøre den Anskuelse gældende, at den høje Rigsdag skal give sine Love under Paavirkning udefra, har jeg dog Lov til at sige, at det glæder mig, at man i et Spørgsmaal af denne pinlige Art er i Overensstemmelse med Lærerstanden, og det er mit Haab, at denne Paragraf, hvis den bliver vedtaget, først og fremmest maa virke forebyggende, saaledes at man saa vidt muligt helt undgaar den Slags Sager, som vi er vant til at kalde § 8-Sager.

Ændringsforslagene under Nr. 115 og 120 vedrører det københavnske Skolevæsen og har til Hensigt at indføre Regler analoge med dem, der er blevet indført ved Ændringsforslagene for Skolerne udenfor København, og jeg behøver derfor ikke at motivere disse Forslag yderligere.

Derimod gør jeg udtrykkelig opmærksom paa Ændringsforslaget under Nr. 124, ifølge hvilket Ordene

„fører Tilsyn med Undervisningen i den paagældende Skole og“
udgaar. Det er analogt med et Forslag